

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 22 sierpnia 2024 r.,
w sprawie wniosku obrońcy obwinionego – sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J.
o wznowienie postępowania II DO 1/20 (II ZSG 4/22),
wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adwokata P. M. o wyłączenie SSN Marii
Szczepaniec od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 95/24
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.,

postanowił:

**pozostawić bez rozpoznania wniosek o wyłączenie
SSN Marii Szczepaniec od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO
95/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca obwinionego - sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. złożył wniosek o wznowienie postępowania toczącego się pod sygn. akt II DO 1/20 (dawniej I DSS 1/19). Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZSG 4/22. Do rozpoznania przedmiotowego wniosku został wyznaczony skład orzekający: SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek, SSN Paweł Grzegorzczak oraz SSN Tomasz Demendecki.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r. obrońca obwinionego P. J. – adw. P. M. złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Tomasza Demendeckiego. Wniosek ten został

zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZB 60/23, a do jego rozpoznania został wyznaczony następujący skład orzekający: SSN Piotr Prusinowski (przewodniczący), SSN Beata Janiszewska, SSN Marta Romańska, SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca) i SSN Paweł Księżak.

Pismem z dnia 15 marca 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Pawła Księżaka od rozpoznania sprawy I ZB 60/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 51/24, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Marek Siwek. Postanowieniem z dnia 23 maja 2024 r. Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Pawła Księżaka od rozpoznania sprawy o sygn. I ZB 60/23.

Konsekwentnie, pismem z dnia 29 kwietnia 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy I ZO 51/24, który zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 77/24, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Wiesław Koziulewicz. Postanowieniem z dnia 11 lipca 2024 r. Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 51/24.

Następnie, pismem z dnia 28 maja 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Wiesława Koziulewicza od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 77/24. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 95/24, a do jego rozpoznania, została wyznaczona SSN Maria Szczepaniec. Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt I ZO 95/24, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Wiesława Koziulewicza od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 77/24.

Kolejno, pismem z dnia 1 lipca 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 95/24. Przedmiotowy wniosek zarejestrowany został w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 115/24, a sprawa ta została przydzielona SSN Barbarze Skoczowskiej w dniu 25 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Jednakże, ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego nie określa w ścisły sposób terminu, w jakim można złożyć wniosek o wyłączenie sędziego. Art. 41 § 2 stanowi jedynie, że wniosek o wyłączenie sędziego, zgłoszony na podstawie § 1 po rozpoczęciu przewodu sądowego, pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu. O ile pierwszy człon ww. przepisu nie nasuwa wątpliwości interpretacyjnych, o tyle przepisy k.p.k. nie precyzują w tym zakresie terminu złożenia wniosku o wyłączenie sędziego, gdy przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma po otwarciu przewodu sądowego. W związku z powyższym należy przyjąć, że ze względu na istotę instytucji wyłączenia sędziego, skutecznie wystąpić z wnioskiem o wyłączenie sędziego można nie później niż do czasu wydania orzeczenia, gdyż tylko wówczas może doprowadzić to do wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy (zob. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2020, art. 41, pkt 14, Lex/el.). Wniosek o wyłączenie sędziego nie może mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego.

Innymi słowy, początkiem biegu terminu do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego jest zarządzenie prezesa sądu (lub innej upoważnionej osoby) o przydzieleniu sprawy do rozpoznania danemu sędziemu lub wyznaczeniu sędziego do orzekania w tej sprawie (w składzie wieloosobowym). Końcową datę określa art. 41 § 2 k.p.k. i jest nią rozpoczęcie przewodu sądowego (wniosek zgłoszony po ogłoszeniu tej decyzji pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu).

Analiza akt sprawy wskazuje, że sprawa o sygn. akt I ZO 95/24 z wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adw. P. M. o wyłączenie Sędziego Wiesława Kozielewicza wyznaczonego do orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 77/24

została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 czerwca 2024 r., zgodnie z ww. postanowieniem, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy P. J. sędziego Sądu Rejonowego w O. o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 77/24.

Natomiast, obrońca obwinionego - adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSR Marii Szczepaniec od udziału w rozpoznaniu sprawy I ZO 95/24 wskazując na istniejące w tej sprawie okoliczności mogącej wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości co do niezależności ww., która została powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3) **w dniu 1 lipca 2024 r.** (data nadania w placówce pocztowej: „W.”).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że wniosek obrońcy o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec został złożony już po orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie I ZO 95/24, a zatem należało pozostawić go bez rozpoznania.

Na zakończenie należy wskazać, że Sąd Najwyższy w tym składzie rozpoznawał tylko i jedynie wniosek o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec, natomiast zasadność wcześniejszych wniosków oraz sposób ich rozpoznania nie były przedmiotem jego analizy. Konieczne jest jednak stwierdzenie, że Sąd w pełni podziela wywody wnioskodawcy, co do okoliczności mogących wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości, co do niezależności i niezawisłości sądu z udziałem sędzi Marii Szczepaniec.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]

